

BME Nemzetközi Kapcsolatok 2011/12. tanév

(Dr. Moson Péter nemzetközi rektorhelyettes, BME Erasmus intézményi koordinátor¹)

Nemzetközi kapcsolataink vezérlő elve továbbra is Rektor úr programja volt. Eszerint (rövidítve) „Prioritásokat rendeltünk egyetemi szintű nemzetközi kapcsolatainkhoz”: első helyre helyeztük a hallgatócserék támogatását, megújítottuk és egyszerűsítettük a külföldi hallgatók felvételének és kiszolgálásának rendjét, racionalizálás után stabilizáltuk nemzetközi szervezeti tagságunkat, a nemzetközi tudományos együttműködésekben való részvételt a karok és a tanszékek feladatává tettük.

Ez kiegészült a BME 2011. decemberében elfogadott új BME Intézményfejlesztési Terv nemzetközi kapcsolatokra vonatkozó részeivel. Ebből egy idézet: „A BME számára kiemelt prioritás a nemzetközi hallgatói csereprogramok rendszerének, és ezen belül a hallgató mobilitást segítő idegen nyelven folyó képzés feltételeinek biztosítása. Ezért a jól szervezett hallgatói programok mellett, a BME átgondolt oktatócserékkel, az idegen nyelven is előadóképes munkatársak számának növelésével, és az angol nyelvű képzések marketingjének erősítésével is törekszik a javulásra.”

A BME kutatóegyetem programja, és az ehhez kapcsolódó projekt hatással volt a nemzetközi kapcsolatokra is. Több horizontális bizottság (pl. Idegen nyelvű képzés, Intézményi kapcsolatok) hangsúlyosan foglalkozott ilyen témákkal. A kutatóegyetem pályázat záró konferenciáján (Kutatóegyetemi mérföldköveink 2012) is hangsúlyosan szerepelt a téma.

Az alábbiakban részletezésre kerülnek az ebben a tanévben történtek, az elért eredmények.

CSEREPROGRAMOK

A BME kinyilvánított szándéka legjobb hallgatói megőrzése a teljes (alap, mester, doktori) képzési ciklusra. Az egyetem elismeri, hogy eközben hallgatóinak nemzetközi tapasztalatra is szert kell tennie. Ez legegyszerűbben csereprogramok keretében valósítható meg. Ehhez magunknak is ajánlanunk kell idegen nyelven (leginkább angolul) képzéseket².

A mobilitási programok terén a legjelentősebb az Európai Unió **Erasmus programja**. E gyűjtőnév alatt többféle tevékenység folyt.

Erasmus főpályázat. A Rektori program végrehajtása során több új elem épült be ebbe a BME keretében 15 éve folyó tevékenységbe. Ilyenek az EHK és a KTH Erasmus és Csereprogramok Iroda (ECSI) együttműködése a program népszerűsítésében, a pályázók számának növelésében, az adminisztráció elektronizálása, stabil kari tantárgykinálat létrejötte, a pályázatokat szabályozó Rektori Utasítás, stb.. Ezek eredményei mind jobban látszanak. A hallgatói (egy-két szemeszter részképzés, szakmai gyakorlat) és rövidebb oktatói, személyzeti mobilitások támogatottsága erre a tanévre országosan a legjelentősebb mértékben nőtt (544.570 EURO + később 15.000 EURO kiegészítő támogatás). Mindez folytatódott a 2012/13. évi főpályázatnál (45%-os növekedés, 787240 EURO támogatás). A kimenő hallgatók száma 329, a bejövőké 311 fő volt. A következő tanévben az ösztöndíj 300-ról 400 EURO / hónap megemelésére kerül sor, és tervezzük (pótpályázat segítségével is) a kimenő hallgatói létszám növelését. Itt említem meg, hogy a KTH ECSI ebben a tanévben költözött át a BME létesítmény program keretében a Z. épületből az R. épületbe.

---

¹ Itt elsősorban a tudtommal, saját részvételemmel folyó tevékenységek leírását adtam meg. A végleges egyetemi anyaghoz ez kiegészítendő az egyetemi szintű nemzetközi együttműködésben érintett többi szereplő (REKTOR úr, DVORSZKI igazgató úr stb.) eseményeivel. Igyekeztem az érintett területeken történtek teljes körű áttekintésére, így vélhetően egyes részek törölhetők, lerövidíthetők.

² Itt megismételném én is a már egyetemünkön széles körben elfogadott nézetet – legutóbb JOBBÁGY rektorhelyettes úr idézte – miszerint e képzések úgy működhetnek rentábilisan, úgy garantálható a minőségük, ha többféle hallgatói célcsoport (térítéses külföldi „degree”, reguláris magyar, fizetős és nem fizetős csere, stb.) közös kurzusokon tanul.

Erasmus Mundus. A KTH ECSI gondozásában a BME először vesz részt ebben a tevékenységben³. Ez évben 3 új pályázat került beadásra, és megkezdődött 2 (korábban beadott) nyertes pályázat végrehajtása.

Az EWENT projekt (koordinátor a Varsói Műegyetem, a BME 6 másik EU, és 10 belorusz, moldovai, ukrán egyetemmel együtt konzorciumi tag, kb. 3 millió EURO támogatás) célja hallgató-oktató csere a partneregyetemek között. A 3 éves projekt költségvetésének kb. 10%-a érinti egyetemünket (ebből kb. 50.000 EURO tandíjbevétel). 2012 őszén kezdi meg az első kb. 20 hallgató (többsége bejövő) tanulmányait. Idén tavasszal mi rendeztük Budapesten a konzorciumi ülést.

ADDE SALEM projekt (koordinátor a Politecnico di Milano, a BME konzorciumi tag). Cél: együttműködési formák (elsősorban két diplomához vezető) kidolgozása dél-amerikai egyetemekkel. Ezt összekapcsoltuk Magyarországgal, a BME brazil nyitási politikájával, a projekt munkájában részt vesz NAGY Balázs Vince Brazíliában tartózkodó oktatónk.

Eramus for All. Folyik az EU legközelebbi 7 éves költségvetési ciklusa oktatási programjainak kidolgozása. A pénzügyi támogatottság várhatóan növekedni fog. A jelenlegi (sokak által vitatott) elképzelések szerint a különböző (korosztály, módszer, célországok, stb. szerinti) oktatási programok e név alatt összevonásra kerülnek.

Ebben a tanévben kísérleti jelleggel egyetemünk támogatta a **rövid részképzések** hallgatóit (pl. 4TU - Bécs, Budapest, Pozsony, Prága műegyetemei által szervezett 2 hetes nyári iskola, ATHENS egyhetes részképzések). A résztvevők létszáma megduplázódott. Az abszolút számok azonban még növelhetők (a jelenlegi kb. 60-ról 100-ra, lévén a bejövő hallgatók száma még mindig nagyobb).

Ez évben is nyertünk el EU **Leonardo pályázatot** (67850 EURO támogatás), mely keretében végzett hallgatóink vesznek / vettek részt külföldi szakmai gyakorlaton.

A többi KTH ECSI által koordinált képzésekben (tengerentúli fizetős, csere, ösztöndíjas részképzések, két diplomához vezető képzések, stb.) a tevékenység az előző év szinten maradt (kb. 100 érintett hallgató). Előrelépést a tengerentúli, távol-keleti (amerikai, brazil, mexikói, vietnami, stb.) „study abroad” jellegű programokban lehetne elérni.⁴

NEMZETKÖZI SZERVEZETEK⁵

Nemzetközi szervezeti tagságunkat a rektori ciklus elején racionalizáltuk, csökkentettük egyetemi szinten 12-re (elsősorban olyanokat megőrizve, melyek tartalmaznak csereprogram elemeket). A ciklus közepére tevékenységünk stabilizálódott. A BME képviselteti magát nagy egyetemi szövetségekben (pl. EUA - European University Association), szakmai irányultságú átfogó szervezetekben (pl. CESAER - Conference of European Schools of Advanced Engineering Education and Research), regionális szakmai együttműködésekben (pl. a már említett 4TU). A tanévbéli események közül kiemelném az AUF (Francia Nyelven Oktató Egyetemek Világszövetsége) fennállása 50. évfordulóját ünneplő konferenciát, a CESAER szervezet két (közte egy rendkívüli) közgyűlését, ahol a 21 éves szervezet új stratégiai terve kidolgozásáról döntöttek, a 4TU csehországi találkozóját (fő téma az egyetemi rangsorok volt, STÉPÁN dékán úr tartotta BME előadását, részt vett

---

³ Kari, tanszéki Erasmus Mundus pályázatok korábban is voltak. Ezek (legjobb tudomásom szerint) a program egy másik részében (Action1. Joint Programmes including scholarships) szerepeltek, míg az itt felsoroltak az Action 2: Partnerships with Third Country higher education institutions and scholarships for mobility keretében vannak.

⁴ A felsorolt országok mindegyikével voltak együttműködési tárgyalások a 2011/12 tanévben, egyes esetekben (pl. NTI – Vietnam ASZÓDI rektorhelyettes úr vezetésével) már jelentős sikerrel. Néhány további növekedést segítő lépést (aktívabb együttműködés az USA budapesti nagykövetségével, potenciális partnerintézmények felkeresése, stb.) a következő tanévben meg kívánunk tenni.

⁵ Erről a témáról készült egy összefoglaló. Ennek naprakészen tartott változatát csatolom a 2012. július 27-i beszámolómmhoz.

rajta Rektor úr is), a Cooperation Platform bécsi ülését (Energy & Environment volt a téma, BME előadó GRÓF Gyula alprojektvezető úr). Itt említem meg, hogy a nemzetközi közvélemény nagyon aktívan készül az EU HORIZON 2020 programjára.

E tanévben megkezdtük aktivitásunk növelését a nemzetközi szervezetekben.

A T.I.M.E program (kb. 50 vezető műszaki orientáltságú egyetemet tömörít, fő tevékenysége a kétdiplomás képzés, de foglalkozik nyári iskolákkal, doktori együttműködéssel – itt aláírta a BME a „Doctorate Charter”-t, stb. is) éves közgyűlésén beválasztotta a BME-t Tanácsadó Bizottságába (a 2004 óta az EU-hoz csatlakott országok egyetemei közül elsőként, többen versengtek a címért – a BME kapta a legtöbb szavazatot). 2012 nyarán Budapesten volt az említett bizottság ülése 10 vezető európai műegyetem nemzetközi felelősei részvételével.

A Cooperation Platform of Central and East European Metropolitan Universities of Technology (11 régióbeli műszaki egyetemet tömörítő szervezet) éves közgyűlésén Bécsben a következő (2013/14) tanévre a BME-t választotta elnökéül, jövőre mi rendezzük a közgyűlést is.

HAZAI SZERVEZETEKHEZ KÖTŐDŐ NEMZETKÖZI TEVÉKENYSÉG

Részt vettünk, házigazdái voltunk a Magyar Rektori Konferencia Nemzetközi Bizottsága keretében folyó reménykeltő tevékenységnek jelentősebb számú brazil, illetve szaúd-arábiai fizetős hallgató fogadására.

Aktívak vagyunk, jobbító szándékkal próbáljuk befolyásolni (együttműködve több vezető budapesti egyetemmel) a most formálódó CAMPUS Hungary programot.⁶

EGYETEMI SZINTŰ NEMZETKÖZI TEVÉKENYSÉGEK

Rektor úr kezdeményezésére a BME Újévi Ünnepe előtt külön találkozót, egyetem bemutatót tartottunk az esemény külföldi vendégei részére.

Megrendeztük 2012 tavaszán nagy érdeklődés mellett a BME Nemzetközi Nyílt Napját (International Open Day). Ez az új esemény végül magában ötvözte a nagykövetek részletesebb tájékoztatóját, része volt a BME idegen nyelvű képzései ügynökei egész napos programjának⁷, és így emlékezett meg egyetemünk az Erasmus program fennállása 25. évfordulójára.

Emellett a korábbi gyakorlatnak megfelelően fogadtuk más országok nagykövetségi alkalmazottait, egyetemi vezetőit, nagy létszámú tanulmányútra érkező delegációit, együttműködési szerződéseket írtunk alá. Rendszeresen részt vettünk hazai nemzetközi tárgyú konferenciákon, eseményeken, illetve külföldi partnereink rendezvényein (kiállítások, fogadások nemzeti ünnepeiken, stb.), töltöttünk ki kérdőíveket, válaszoltunk felmérésekre, megjelentünk a médiában, stb..

Budapest, 2012. július 19.

---

⁶ Arra felhívva figyelmet, hogy a célkitűzések aligha teljesíthetőek, ha a várhatóan kb. 5 milliárd HUF támogatás döntő része csak a konvergencia régiók számára lesz elérhető.

⁷ Ez a hasznos gondolat ismereteim szerint SZABÓ igazgató urak kezdeményezése volt.